

Адміністративно-територіальний устрій базового та районного рівнів Черкаської області

Кількість ТГ - 66;

з них:

16 - міських

10 - селищних

40 - сільських

Черкаська область розташована у центральній частині України, в басейні середньої течії Дніпра. Межує на півночі з Київською, на сході – з Полтавською, на півдні – з Кіровоградською і на заході – з Вінницькою областями.

Площа Черкаської області становить 20,9 тис. кв. кілометрів, що складає 3,5 % території держави (18 місце в Україні).

Область простягнулася із південного заходу на північний схід на 245 км, із півночі на південь – на 150 км. Крайня північна точка лежить неподалік від села Кононівка Драбівського району, південна – поблизу села Колодисте Тальнівського району, західна – біля села Коритня Жашківського району, східна – неподалік села Стецівка Чигиринського району. За математичними розрахунками географічним центром області є точка поблизу села Журавки Городищенського району.

Територія Черкаської області в цілому рівнинна і умовно поділяється на дві частини – правобережну і лівобережну. Переважна частина правобережжя розміщена в межах Придніпровської височини з найвищою точкою області, що має абсолютну висоту 275 м над рівнем моря (поблизу Монастирища). В прилягаючій до Дніпра частині правобережжя знаходиться заболочена Ірдино-Тясминська низовина, а також підвищення – Канівські гори. Низинний рельєф має лівобережна частина області, яка розташована в межах Придніпровської низовини.

Відповідно до нового адміністративно-територіального устрою область складається з 4 районів, 16 міст, 14 селищ міського типу, 824 сільських населених пунктів. Обласний центр – місто Черкаси.

Область розташована на обох берегах річки Дніпро, крім цього, її перетинають чисельні річки Дніпровського і Південно-Бузького басейнів, на яких створено багато водосховищ, в т.ч. Кременчуцьке та Канівське. Вода відкритих водойм використовується для питного та технічного водопостачання суб'єктів господарювання, зрошення, хімічної, машинобудівної та харчової промисловості.

За структурою господарства область є індустріально-аграрною з розвинутою промисловістю та відносно продуктивним сільським господарством. Неабияке гігієнічне значення має те, що в області виробляється найбільша кількість (відносно інших областей України) мінеральних добрив, аміаку, синтетичного капролактаму, шовкових тканин, вона займає друге місце в Україні по виробництву цукру з буряків, обладнання для агропромислових галузей.

Серед стаціонарних забруднювачів атмосфери, в області основними залишаються підприємства переробної промисловості, в т.ч. хімічного виробництва, сільського господарства, мисливства та лісового господарства, підприємства транспорту і зв'язку.

Особливу актуальність набула проблема забруднення річок Дніпро, Рось, Г.Тікич, які використовуються для централізованого водопостачання населення. В області залишається проблемним питання забезпечення населення доброякісною питною водою. На 01.01.2021 року централізованим водопостачанням охоплено близько 70 % відсотків населення.

Для сільського господарства області характерне широке застосування хімічних засобів захисту рослин, мінеральних добрив.

Висока концентрація поголів'я худоби на тваринницьких комплексах, сприятливі погодні умови для життєдіяльності гризунів та багата база для них, крім забруднення навколишнього середовища, призводить до виникнення на окремих територіях епідемічних ускладнень з окремих зооантропонозних інфекцій, зокрема лептоспірозу.

Разом з іншими областями України, Черкаська область постраждала внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС. На сьогоднішній день 103 населених пункти мають статус постраждалих від Чорнобильської АЕС. Загалом, на радіаційно забруднених територіях проживає майже 170 тис. жителів області.

Населення області складає 1 174,6 тис. чол., зокрема міського – 434,5 тис. чол., сільського – 740,1 тис. чол..

88% відсотків населення проживає на правобережній частині області, на лівобережній – 12% відсотків. По чисельності населення область займає 14-е місце в Україні. Черкаська область відноситься до числа густонаселених. Щільність населення складає 61 особу на 1 км² території.

Статевий склад населення характеризується перевагою жіночого населення. На 1 січня 2021 року кількість жінок становила 54 % від загальної кількості постійного населення, чоловіків – 46 %. На кожну тисячу жінок в середньому припадає 838 чоловіків. За віковим складом: – 14,5% населення області становлять особи молодше працездатного віку; – 58,1% населення у працездатному віці (чоловіки 16–59 років, жінки 16–54 роки); – 27,4% населення старше працездатного віку (чоловіки 60 років і старше, жінки 55 років і старше). Кількість дитячого населення віком 0-14 років становить 165,5 тис.

Клімат області – помірно-континентальний з теплим вологим літом, середня температура липня +26°C та не суворою зимою, з частими, але не значними опадами, середня температура січня – 9 °C. На протязі року переважають північно-західні вітри, середньорічна швидкість вітру – 3, 9 м/с.

Область має розвинуті шляхи- сполучення: авто-, авіа-, та водні.

Місто Черкаси – обласний центр Черкаської області з 1954 року. На 01.01.2021 року чисельність населення становить 271,1 тис. чоловік. Площа м. Черкаси – 75 кв.км, довжиною – 24 км, шириною – 8 км. Висота над рівнем моря – 116,5 м. Рельєф спокійний. Місто знаходиться у лісостеповій зоні Дніпровської терасової рівнини на високому відкритому плато правого берегу Дніпра. Площа водоймища – 228 тис. га, площа мілководдя складає 18 % з річним обміном 2,5 – 4 рази. Водний стік Дніпра має значні коливання, що погіршує санітарно-біологічний стан водоймища.

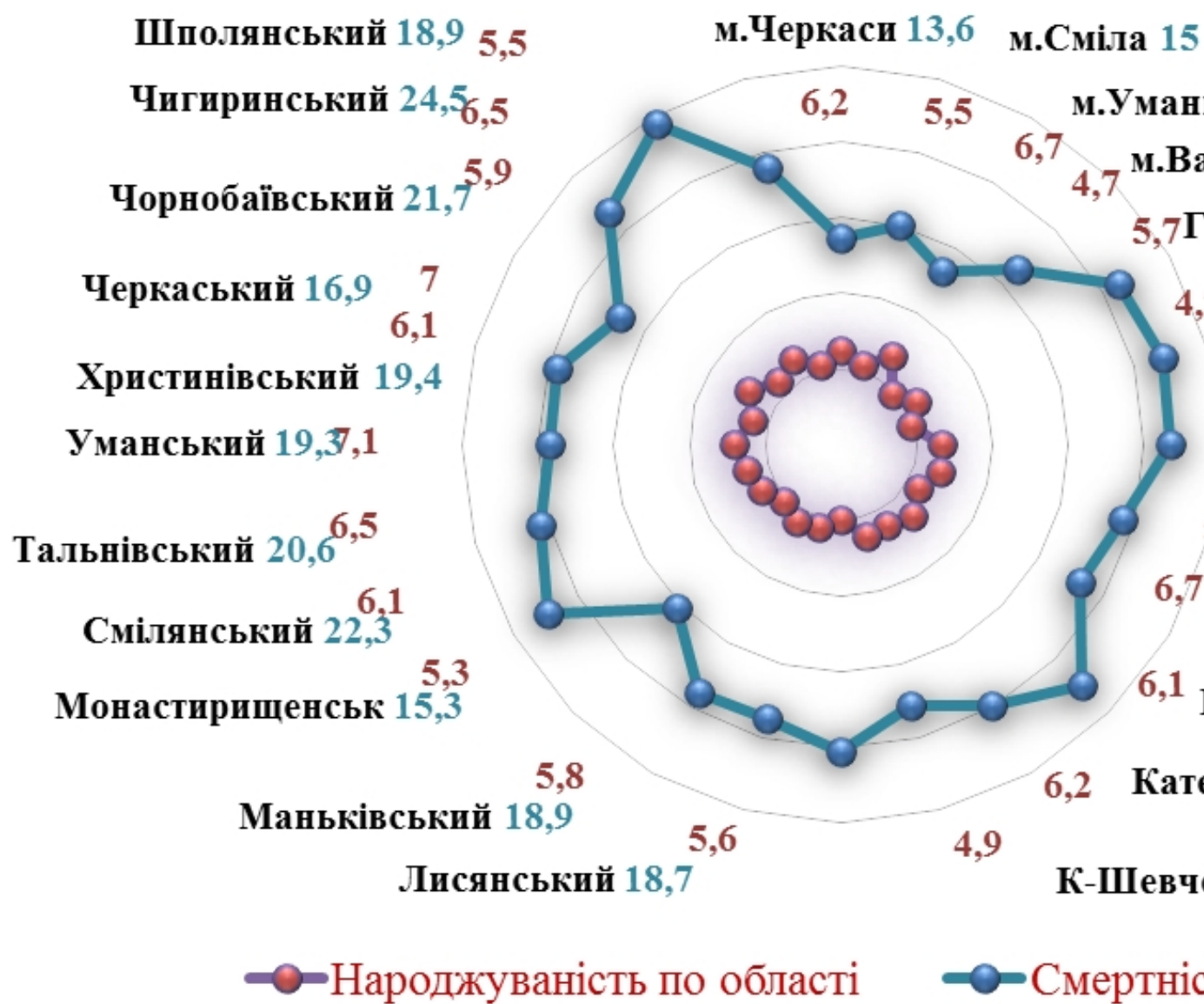
Черкаси – значний промисловий центр. Тут працює цілий комплекс об'єктів хімічної промисловості, але зараз, в зв'язку з загостренням економічної кризи, цілий ряд підприємств частково обмежили свою діяльність, а то і зовсім припинили виробництво, що створює труднощі в профілактичних заходах (профогляди, щеплення, тощо).

КЛЮЧОВІ ПОКАЗНИКИ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я

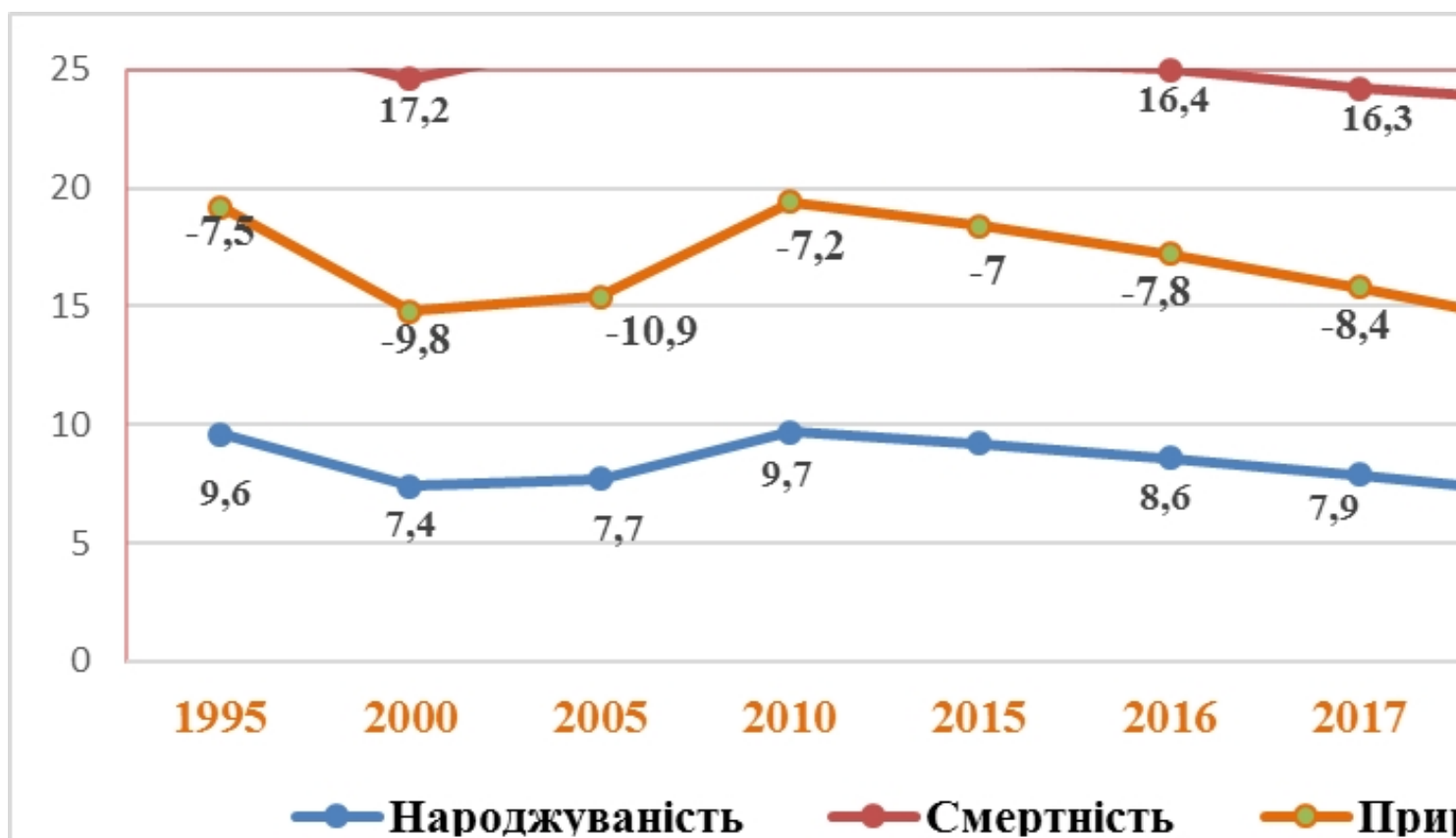
В області наявні як негативні, так і позитивні значення показників здоров'я.

Як показує аналіз демографічної ситуації, що склалась в області, за рахунок зменшення народжуваності, досить високого показника загальної смертності та загальної захворюваності, утворилась стійка, несприятлива тенденція до зменшення природного приросту населення.

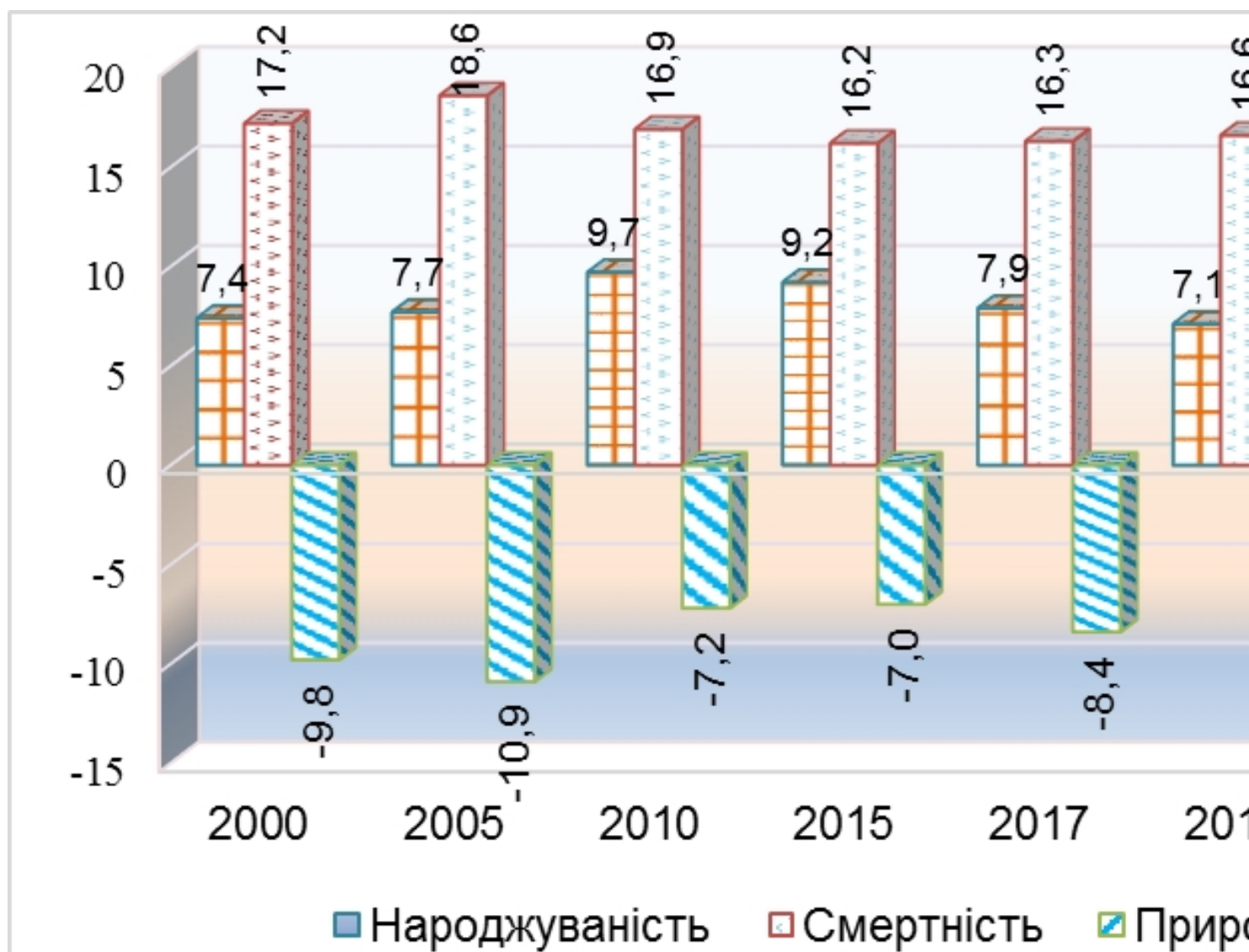
Показники природного руху населення за

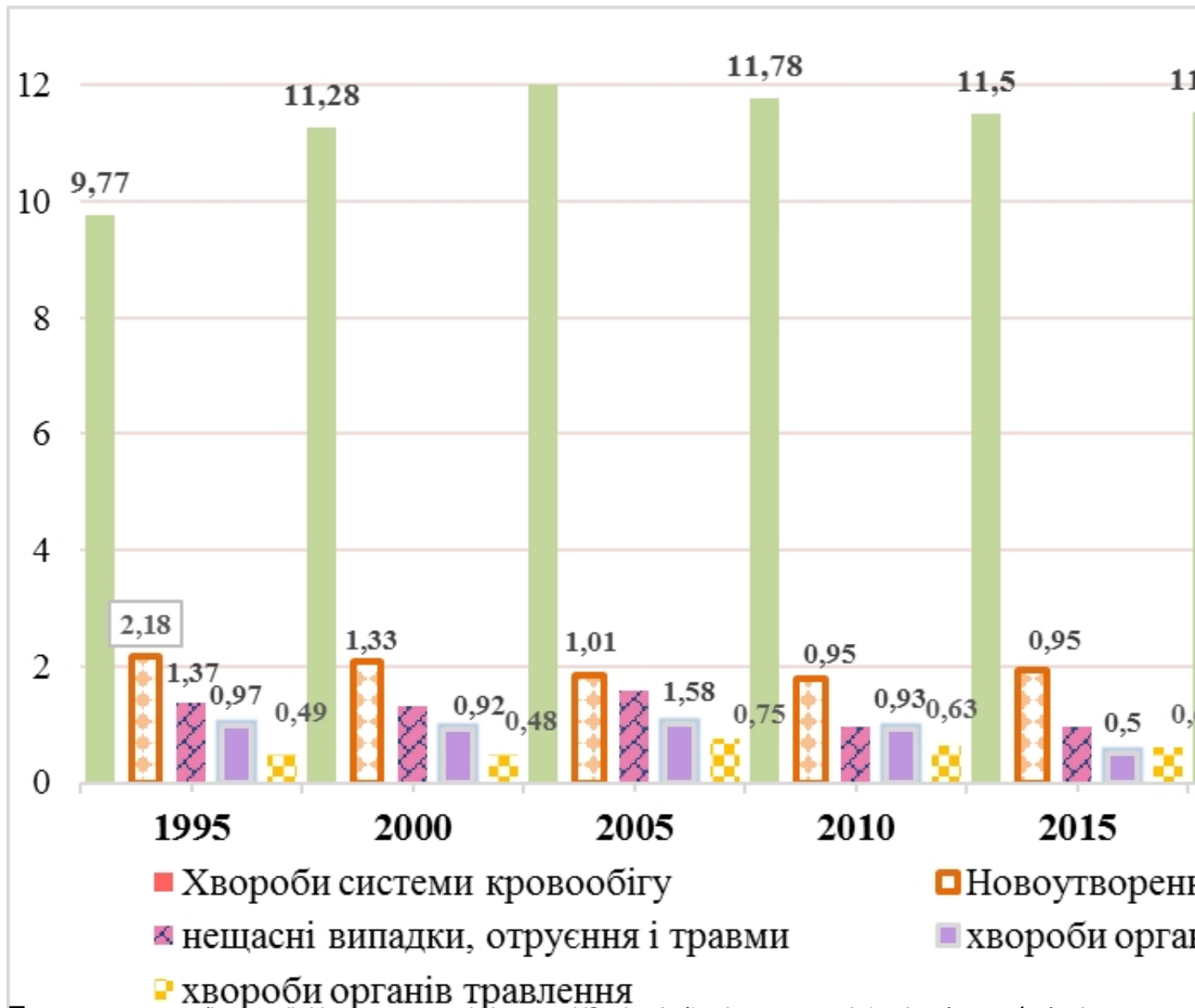

Примітка: показники народжуваності та смертності в області за 2020 рік (станом на 01.01.2021) порівняно з показниками за 2019 рік (станом на 01.01.2020) та за 2018 рік (станом на 01.01.2019).

Відомості надані за даними Держстату України за період з 1995 по 2017 рік. Дані за 2018 рік не включено.

Будь ласка, не використовуйте дані з цього звіту для публікації в ЗМІ. Дані з цього звіту є інформацією для внутрішнього користування.